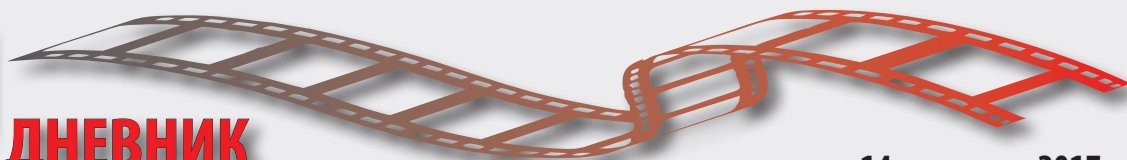

ДНЕВНИК

14 октомври 2017 г.

ДИСКУСИЯТА

Денят, преди официалното закриване на XVII Международен фестивал на червените кръстове и здравни филми, осъмна с последната дискусия за тазгодишния филмов форум във Варна.

Популярният български журналист Валери Найденов, представи своята концепция от възгледи и наблюдения с темата: „Новите теории на Октомврийската революция, по повод 100 годишния и юбилей“. Аналитично и обстойно представи на аудиторията своите размишления и виждания относно историческото събитие, за чиято 10 годишнина руският режисьор и кинотеоретик Айзенщайн създаде своя филм „Октомври“.

Преминавайки през големите имена от руската история като: Петър Първи, Иван IV, Никита Хрушчов, Сталин и още; през книгата на Олег Стрижак „И ми се присъни сън...“; съпоставяйки, анализирайки и размишлявайки върху факти, Валери Найденов представи „една друга истина“ (Божидар Манов).

Провокирана и усетила, близо до себе си, темата за Русия, в дискусията взе участие актрисата Наталия Бардская, която завърши с думите: „Възпитана съм в духа на българската култура, но съм и потомка на руснаци“.

След разговора, присъстващите имаха възможността да видят два от документалните филми, включени в програмата на фестивала: „От любов към Бог“ на Беджай Браун – Кипър и „Моята поезия“ на Лейде Якоб – Бразилия.

Първият предаде разказа на баща и дъщеря от Египет, които избират да приемат християнството. Това ги принуждава да избягат в Кипър, страхувайки се за живота си. Те имат една единствена мечта – да живеят в мир.

Преди зрителите да видят втория филм, в краткото му представяне непосредствено преди прожекцията, бразилската режисьорка сподели, че всъщност той е лична история - историята на нейната майка. Представен като аудиовизуален разказ, лентата показва разтърсващата история на поетесата Лейде Морейда, страдаща от АЛС (Амиотрофична латерална склероза). Единственият орган, който може да движи са очите ѝ, с които пише своята поезия.

„Моята поезия“ „докосна“ и достигна до всеки един от зрителите. Филмът трогва, вълнува, преобръща човешката сетивност и душа. След края на прожекцията присъстващите се спряха пред режисьорката, за да изкажат своето вълнение и да я поздравят. Силната и лъчезарна създателка на филма - Лейде Якоб бе придружавана от съпруга си и не скри признателността и радостта за оценката на зрителите.

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ...

ОЛГА МАРКОВА (КИНОКРИТИК)

Бихте ли се представили на гостите и зрителите на XVII Международен фестивал на червенкръстките и здравни филми, 2017?

С удоволствие! Казвам се Олга Маркова и съм доктор на кинознанието. Преподавам в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, в магистърска програма „Литература, кино и визуална култура“. Автор съм на 10 книги по проблеми на киното като някои от тях са преведени и на други езици.

Какво друго съществено...? 45 години съм автор в печата. Била съм заместник главен редактор и главен. Отначало – в известния навремето вестник „Пулс“, в който четвърт век бях завеждащ отдел „Изкуство“. След това с конкурс на Министерство на образованието и науката, който спечелих,

създадох националния седмичник „Аз Буки“ по моя концепция, десетилетие му бях главен редактор. До ден днешен съм автор в печата - продължавам да пиша. Член съм на много международни журита като кинокритик. Щастлива съм, че с дейността си мога от една страна: да обучавам бъдещи колеги, а от друга – да се „сражавам“ на международен терен за заслужени награди за творци на нашето кино.

Мотото на тазгодишния фестивал е „Агресия-Хуманност-Кино“. Звучи ли Ви актуално? Бихте ли го променили и ако „да“ как?

В никакъв случай не бих го променяла. Днес той е актуален повече от всякога, защото живеем в един прекомерно объркан и тревожен свят. Свят на тотална агресия. Достатъчно е да погледнеш случаите на детска агресия, на детско насилие в училищата, дори пред очите на възпитателите. Настръхваш от ужас...

Коя е първата асоциация, която изниква в главата Ви, когато чуете Червен кръст?

Когато чуя „Червен кръст“, настръхвам. Веднага разбирам, че някой е в беда и на часа си представям тичащи хора, помагачи на другите. Хора „в“ или „без“ бели престилки, защото това общество има нужда да се справя с всички ситуации. Докато се притекат „белите престилки“, би трябвало да се отзоват на помощ хората около теб, а не да те подминават. Преди месец ми се случи следното: живея на 5-те кюшета - ъгъла на „Христо Ботев“, „Скобелев“ и „Прага“. Поради многобройните ремонти там движението е доста объркано. На светофара за секунда от зелено става червено. В един такъв момент аз се препънах и паднах. Ако ви кажа какви ругатни се изляха по мой адрес от шофьорите, чиито коли профучаха около мен... В тази елементарна ситуация аз се почувствах за минути уязвима. И точно в момента се появи млада двойка момче и момиче, които се оказаха някогашни мои студенти. Те ме изправиха и ме съпроводиха до тротоара. Наистина ми помогнаха! Когато чуеш думата „помощ“, веднага си представяш подадена ръка. По същия начин трябва и „ти“ да подадеш ръка в такава ситуация. Редно е младите да свикнат да подават ръка.

Бихме се радвали да споделите – имате ли любим филм, любим режисьор?

Много труден въпрос. Аз съм човек с почти 12-часова програма, прекарана пред екрана. Сложно бих отделила само един от другите. Все още изпитвам болка от смъртта на Фелини, която ми се напомня с всяка нова, ярка, асоциативна творба, която гледам. От друга страна, реформаторската дейност, която извършиха творци от ранга на Айзенщайн и Антониони няма равна до ден днешен.

Така, че никак не ми е лесно да отделя един режисьор от останалите или да предпочета определено филмово течение пред друго. Реализмът имаше високи върхове. След тях Модернизмът също постигна своите. Постмодернизмът ни изненадва до ден днешен. Уважавам и неговата продукция, с някои изключения. Той е по-сложен като художествен разказ и конструкция; затова изисква по-голямо съсредоточаване от страна на съвременния зрител, а той е доста по-разсеян. Често в залите светкат айфони, които развалят нормалното възприятие...

На базата на огромния Ви опит, мислите ли, че от нашия фестивал може да се очаква повече? Какво можем да подобрим?

На базата на моя опит веднага искам да отдележа, че през 1973 г. Червенокръстният фестивал (който беше създаден във Варна още през 1965 г.) , получи най-висока категория – категория „А“, равнозначна на тези на Кан, Венеция, Локарно. Не можем да не се гордеем с този факт. Няма как той да бъде пренебрегнат; както и целият този период, плодотворен за националното ни кино и култура. Затова сега усилията за неговото възкресяване са много по-големи, двойно по-сложни.

Аз обаче съм убедена, че бъдещето на този форум е заложено, както в универсалния девиз на фестивала, така и в безкористното усърдие на неговите организатори и на всички участници в него, с нивото на актуалните дискусии и филми.

Но онова, което мен откровено най-много ме вълнува, е как да стигне до най-широка публика тази уникална проява. Това е най-голямата хуманитарна акция, която съществува в света. Не знам друг подобен фестивал с такъв невероятен заряд.

Възстановяването на фестивала през 2014 г., с огромните усилия на моя колега и приятел Илко Раев, носи значим потенциал за бъдещето. Две последователни години написах статии за фестивала. За мое съжаление нищо друго не се появи в медиите, а тук идват „пишещи братя“ както се казва. Много е важно и филмите, и дискусиите да получават широка известност, за да могат всички, които се интересуват, да добият реална представа. Необходима е широка популярност на този форум, а тя зависи от всички нас.

Бихте ли подкрепили фестивалната идея и в бъдеще?

С голяма радост! Тази година със свои филми участват 49 страни. Пожелавам от все сърце с течение на времето те да надхвърлят 100! И произведенията да бъдат винаги качествени!

Говорите толкова увлекателно! Кажете ни още нещо за финал...

Ще спомена един факт, който може би ще ви бъде интересен. Мисля, че през 1981 г. бях член на жури на Червенокръстния фестивал. Някога, в миналия век, представляваше културна епоха. На него идваха стотици специалисти от цял свят: знаменити лекари, кинотворци и критици. Това беше времето, когато проф. Бернар направи революционна операция на присаждане на сърце. Той дойде лично във Варна – каква чест!

У мен остана още един невероятен спомен, който изникна преди две години когато директорът на София Филм Фест, когото много уважавам, покани Пиер Анри Дело (известен селекционер на фестивала в Кан) за председател на журито. Тогава аз намерих и му показах снимки от червенокръстния фестивал, където двамата (с Дело) бяхме членове на международното жури. На снимката сме Дело, моя милост и Клаус Едер, който до ден днешен оглавява ФИПРЕССИ и кординира цялата дейност на организацията. Така, че онзи фестивал, който съществуваше дълги години, не остана в миналото. Сега това възраждане, на което сме свидетели, се надявам, че в един момент ще достигне онова ниво. Ако върви и занапред така, както видяхме с този прекрасен дискуссионен панел.

Убедена съм, че основните принципи на Червения кръст трябва да са еталон за всички филми, които в момента се правят. Ако светът по-често си ги повтаря, няма да има нито война, нито агресия.

И ние си го пожелаваме! Прекрасен финал! Много Ви благодарим!

ИЗБРАНО ОТ ДЕНЯ

Остатъчни образи/ Powidoki

Полша, 2016, 98', игрален

Режисьор: Анджей Вайда; Сценарий: Анджей Муларчик

Оператор: Павел Еделман; Музика: Анджей Пануфник

В ролите: Богуслав Линда, Бронислава Замаховска,

Жофия Вихлач, Александра Юста, Томаш Влошок

Продуцент: Михал Квечински

Продукция: AKSON STUDIO; Разпространител за

България: БА МЕДИА Ентъртеймънт, с подкрепата на ПОЛСКИЯ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ

Награди и номинации: Торонто 2016 - официална селекция; Полското предложение за "Оскар" 2017;

Полски филмов фестивал 2016 – специална награда на журито за Анджей Вайда

Последният филм в кариерата на великия режисьор Анджей Вайда (починал на 90-годишна възраст на 9 октомври миналата година), вдъхновен от биографията на големия полски художник авангардист Владислав Стшемински (1893-1952). Многопластова, интелектуална изповед за ролята на изкуството и свободата на изразяване на твореца.

Съосновател и преподавател във Висшето училище за изящни изкуства в Лодз, харизматичният художник Владислав Стшемински има имиджа на лидер и е обожаван от своите ученици. Но животът му се променя, когато Сталин поставя ръце над Полша през 1945 г. Стшемински, който отказва да компрометира изкуството си с доктрините за социален реализъм, е преследван, изгонен от университета и, в крайна сметка, изтрет от стените на музеите. С помощта на някои от своите ученици, той започва да се бори за идеите си и става символ на художествена съпротива срещу интелектуалната тирания. Но тази борба за художествена свобода в тоталитарната система постепенно води до драматични последици в собствения му живот.

Спомен за страха

България, 2016, 82', игрален

Режисьор: Иван Павлов; Сценарий: Красимир Крумов-Грец

Оператор: Светла Ганева-Кулева; Музика: Божидар Петков

В ролите: Ивайло Христов, Ованес Торосян, Милко Йовчев,

Благой Бойчев, Йорданка Стефанова, Стефан Мавродиев,

Васил Банов, Атанас Атанасов, Стефка Янорова,

Кръстьо Лафазанов, Валентин Танев, Александър Дойнов,

Александра Василева, Иван Савов, Малин Кръстев

Продуцент: Марияна Павлова; продукция ART47

1968. Изгорена книга. Провален живот. Унижения, които не се прощават. Травми, които не се заравят. Малки „бунтове“ и малки „предателства“. Пъзел от много човешки съдби, в които малките „не“-та образуват едно голямо „да“...

Използвани са епизоди от сценария на Константин Павлов, незаснети във филма „Масово чудо“ (1980 г.).

ПРЕДСТОЯЩИ ПРОЖЕКЦИИ ЗА 15.10.2017 г. (НЕДЕЛЯ)**СОК „Камчия“**

- 14:00 **Игрище** / Коробка (Русия), 2015
 16:00 **РЕТРО ПАНОРАМА НА ФИЛМИ НА ЧЕРВЕНИЯ КРЪСТ И ЧЕРВЕНИЯ ПОЛУМЕСЕЦ**
Елеонора – забравената кралица (България), 2012
Ръце, които помагат (Австралия), 1967
Послание от Оланд (Лигата на ЧК/ЧП, МКЧП, Финландски Червен кръст и Шведски Червен кръст), 1984
Да преживееш циклона (Лигата на ЧК/ЧП, Юнеско, Световна метеорологична организация), 1975
За детски усмивки по целия свят (Лигата на ЧК/ЧП, Унгария и България), 1979
Действия при спешни случаи / Gestes D'urgence (Международната здравна организация, ИЛО, Лигата на ЧК/ЧП (Женева, Швейцария)), 1977
Външни кръвоизливи 1 / Hemorragies Externes 1 Compression (Международната здравна организация, ИЛО, Лигата на ЧК/ЧП (Женева, Швейцария)), 1977
Външни кръвоизливи 2 / Hemorragies Externes li Garrot (Международната здравна организация, ИЛО, Лигата на ЧК/ЧП (Женева, Швейцария)), 1977
Имобилизация на фрактури на долен крайник / Immobilisation De Fractures Du Member Inferieur (Международната здравна организация, ИЛО, Лигата на ЧК/ЧП (Женева, Швейцария)), 1977
- 19:00 **ОФИЦИАЛНО ЗАКРИВАНЕ НА ФЕСТИВАЛА**
 Наградени филми

Медицински университет - Варна, зала 4

- 15:00 **СЪСТЕЗАТЕЛНА ПРОГРАМА ФИЛМИ НА ЧЕРВЕНИЯ КРЪСТ И ЧЕРВЕНИЯ ПОЛУМЕСЕЦ**
Хуманитарна операция в Сирия (Турция), 2015
Да спасим живот / AXA (Мексико), 2015
Програма за действия при наводнения / Programa de resiliencia ante inundaciones (Мексико), 2015
Здравословно хранене (България), 2015
Не съм аз / No Soy Yo (Мексико), 2016

- Глухарче** / Dent de Lleo (Испания), 2016
Време на надежда (Унгария), 2016
Отвъд видимите белези (Швейцария), 2017
Първа помощ (Франция), 2017
Прави разлика (Франция), 2017
Международен комитет на Червения кръст (Индия), 2014
Кухня / Muftak (Турция), 2017
Въз основа на силата на полумесеца (Турция), 2016
Минералната вода на Червения полумесец в специална бутилка (Турция), 2016
Тази бутилка дава началото на това да бъдеш добронамерен (Турция), 2016, 1'
 17:00 **Сива материя** / Hersenleed (Холандия), 2017

Община Варна, Пленарна зала

- 15:00 **Затъмнение** (Иран), 2017
 17:00 **88mhz** (България), 2016
 19:00 **Звездата на Алжир** / L'etoile d'Alger (Алжир), 2016

Социална чайна

- 14:00 **Дървото, около което се въртеше животът** (България), 2016
 16:00 **СЪСТЕЗАТЕЛНА ПРОГРАМА КЪСОМЕТРАЖНИ ФИЛМИ**
Място / Un lugar (Испания), 2016
Кандела (Испания), 2016
Симон, ти магаре! / T'es con Simon! (Франция), 2016'
Дирижабъл / Дирижабъл (Русия), 2016
Пътят към дома / Vagen hem (Швеция), 2015
Толкова близо до мен / Толкова близо до мен (Италия), 2017
 18:00 **Пани; Жени, наркотици и Катманду.** (Тайланд и Непал), 2017

Златна Варна (Брюхауз „Черната овца“)

- 19:00 **Врагове** / Врагове (България), 2017

АКЦЕНТИТЕ ЗА УТРЕ**КУХНЯ / МУТФАК**

Търция, 17'21", документален
 Режисьор: Арман Пеккая, Оператор: Фатих Исчи
 Филм на Турски Червен полумесец

Един ден 20 сирийски, иракски и туркменски жени бежанки се събират заедно с техните турски съседи в Турция, за да готвят заедно и да изядат това, което са сготвили, на една маса...